

**ΔΡΑΣΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ: ΕΝΑ ΧΡΟΝΟ ΜΕΤΑ**

Κλωντίνη Ξενίδου-Δέρβου, *Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης*

Μαρίνα Κορφιάτη, *Πανεπιστήμιο Πατρών*

Σάσα Τζεδάκη, *Πανεπιστήμιο Κρήτης*

Άννα Φράγκου-Μπάτσιου, *Πανεπιστήμιο Μακεδονίας*

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το Δίκτυο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (HEAL-Link) συστάθηκε τον Ιανουάριο του 1999, αρχικά για να καλύψει τις ανάγκες συνεργατικής πρόσβασης όλων των ελληνικών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών σε ηλεκτρονικές πηγές πληροφόρησης, και στη συνέχεια όλες τις δράσεις που μελετήθηκαν και οργανώθηκαν στα πλαίσια της Οριζόντιας Δράσης (ΕΠ.Ε.Α.Ε.Κ.).

Ένα χρόνο μετά, η HEAL-Link έχει να παρουσιάσει μία αξιόλογη δράση μέσα αλλά και έξω από τα σύνορα της χώρας. Είναι μέλος της International Coalition of Library Consortia (ICOLC) και έχει στο ενεργητικό της αρκετές συμμετοχές σε διεθνείς διοργανώσεις, στις οποίες κέντρισε το ενδιαφέρον παλαιότερων ευρωπαϊκών σχημάτων, που λειτουργούν με επιτυχία, ενώ αποτέλεσε σημείο αναφοράς για άλλα νεότερα που πρόκειται να ιδρυθούν.

Ένα χρόνο μετά, η HEAL-Link εκτός από τα βασικά μέλη της ενσωμάτωσε και άλλα ιδρύματα, τα οποία θεωρώντας τη συνεργατική διαδικασία όπλο για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των βιβλιοθηκών τους, προχώρησαν στην εθελούσια είσοδο τους με ιδία χρηματοδότηση.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες, κοινοπραξίες, HEAL-Link, ηλεκτρονικά περιοδικά

**HELLENIC ACADEMIC LIBRARIES LINK (HEAL-LINK)
JOURNALS ACTION: A YEAR LATER**

Xenidou-Dervou, Cl., Aristotle Univ. of Thessaloniki

Tzedaki, S., University of Crete

Fragkou-Mpatsiou, A., University of Macedonia

Korfiati, M., University of Patras

ABSTRACT

Hellenic Academic Libraries Link, was established on January 1999, aiming to meet the Hellenic Academic Libraries needs on co-operative access to electronic information resources.

A year later, HEAL Link has done considerable effort promoting its services both within Greece and abroad. Already a member of the International Coalition for Libraries Consortia - ICOLC, has participated in many international events where its work and progress has gained the interest of older European consortia schemes, while it has been accepted as a model for relevant new initiatives.

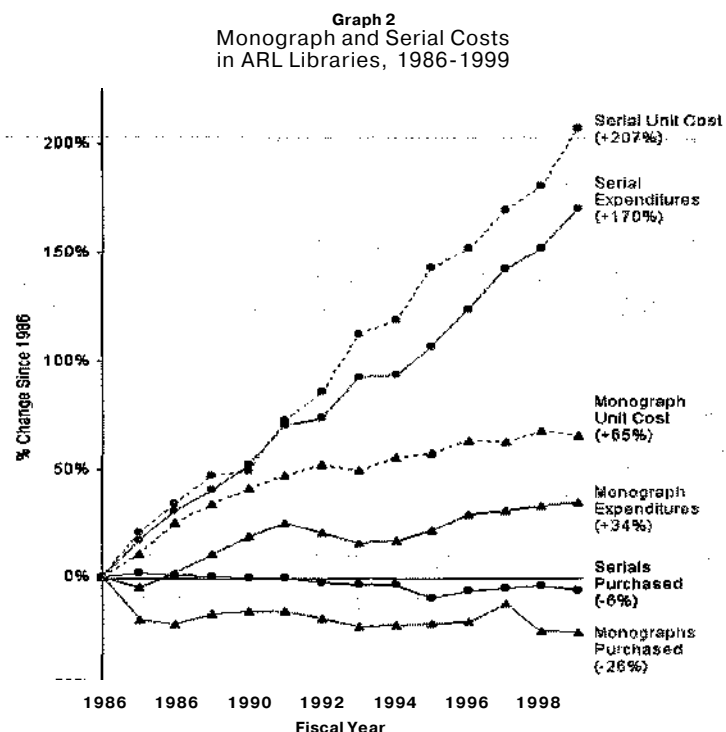
A year later, a lot of work has been done in integrating HEAL-Link's services and more institutions have become members of HEAL Link, accepting co-operative procedures, as a powerful tool to expand their libraries services.

KEYWORDS

academic libraries, HEAL-Link, consortia, license agreement, electronic journals

Στόχος αυτής της παρουσίασης είναι να κάνει μια συνοπτική περιγραφή του έργου που έχει γίνει μέχρι τώρα και αφορά στην δράση 3 του έργου "Δικτύωση Βιβλιοθηκών Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης». Η δράση 3 αναφέρεται στην "Ορθολογική Ανάπτυξη των Συλλογών των Περιοδικών των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών". Ο στόχος είναι η συνεργασία στην ανάπτυξη των συλλογών, για την αντιμετώπιση της συνεχώς αυξανόμενης εκδοτικής παραγωγής και τη ραγδαία αύξηση των τιμών των περιοδικών που σε συνδυασμό με την στασιμότητα ή/και μείωση των διατιθεμένων κονδυλίων για τις συλλογές των περιοδικών οδηγούν τις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες σε αδιέξοδο.

Παρόλο που το πρόβλημα της αύξησης των τιμών των περιοδικών είναι γνωστό σε όλους κρίνουμε σκόπιμο να παρουσιάσουμε τον παρακάτω πίνακα που δείχνει την αύξηση του κόστους σε ποσοστιαίες μονάδες για τα έτη 1986-1998 για τις βιβλιοθήκες της Association of Research Libraries όπου περιλαμβάνονται οι μεγαλύτερες ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες.

Στους επόμενους πίνακες φαίνεται η μεγάλη διαφορά κόστους μεταξύ των διαφόρων επιστημονικών πεδίων

Average Price for Journals in Selected Scientific Fields
Van Orsdel-Ketchum & Born, 1998, Library journal, APR 15 1998 v 123 η 7,

Title	Avg. Price Per Title 1998
Physics	\$1,601.00
Astronomy	\$1,087.00
Math	\$859.00
Engineering	\$ 866.00
Technology	\$775;00
Geology	\$740.00
Botany	\$644.00
Zoology	\$641.00
General Science	\$ 607.00
Health Science	\$ 573.00

Average prices

(Swets Blackwell Home Page, <http://www.swetsblackwell.com/serialprice.htm>)

SCIENCES	\$ 1743,35
TECHNOLOGY	\$607,15
MEDICINE	\$516,10
SOCIAL SCIENCES	\$ 346,05
HUMANITIES	\$ 171,34

Ένα χρόνο πριν κατά την διάρκεια του 8^{ου} Συνεδρίου των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών στη Ρόδο, σας ενημερώσαμε για την μελέτη της ομάδας εργασίας που είχε συσταθεί από την οριζόντια δράση και πρότεινε σαν λύση την δημιουργία κοινοπραξίας με στόχο την επίτευξη συμφωνιών για πρόσβαση σε ηλεκτρονικά περιοδικά και βάσεις δεδομένων. Τον Ιούνιο του 1998 εγκρίθηκε το σχέδιο δράσης και ο προϋπολογισμός και η κοινοπραξία και προχώρησε σε διαπραγματεύσεις με ένα μεγάλο αριθμό εκδοτών και παροχέων βιβλιογραφικών βάσεων δεδομένων για να καταλήξει σε ορισμένες συμφωνίες. Οι πρώτες συμβάσεις του HEAL-Link ήταν με τον Elsevier για την ScienceDirect και με την OCLC για την υπηρεσία FIRSTSEARCH και 12 βάσεις δεδομένων. Εννέα μήνες αργότερα, στο τέλος του 1999 η κοινοπραξία είχε υπογράψει συμβάσεις με τους Springer, Academic Press, Kluwer, Wilson και MCB.

Publisher	Service	License Agreement
Elsevier	ScienceDirect	3 yrs/1100 e-journals
Springer	SpringerLink	1 yr/400 electronic journals
Academic Press	IDEAL	3 ys/174 electronic journals
Kluwer	Kluwer Online	3 yrs/400 e-journals & access to all Plenum e-journals
MCB	Emerald	3 YrS/114 electronic journals
OCLC	FirstSearch	1 yr/12 bibliographic databases
Wilson	MegaFile	1 yr/2500 journals 1100 Full Text

Μια από τις πρώτες ενέργειες του HEAL-Link ήταν να γίνει μέλος της ICOLC (International Coalition of Library Consortia). Στις αρχές του Δεκεμβρη 1999 πραγματοποιήθηκε στο Πανεπιστήμιο του Cranfield της Αγγλίας, το 1^ο Ευρωπαϊκό Συνέδριο της ICOLC όπου μεταξύ των άλλων, διάφορα Ευρωπαϊκά Consortia έκαναν παρουσιάσεις για το έργο τους. Η παρουσία και η πορεία της HEAL-Link ξάφνιασε τους συμμετέχοντες και η κοινοπραξία μας έλαβε πολλά θετικά σχόλια προφορικά και γραπτά. Σαν συνέπεια της συμμετοχής αυτής καθώς και ενός άρθρου με τίτλο «Getting acquainted: HEAL-Link, the Greek National Academic Library Consortium" που δημοσιεύτηκε στο ηλεκτρονικό περιοδικό της MCB «Library Consortium Management: an International Journal", δημιούργησε ενδιαφέρον γύρω από την HEAL-Link με αποτέλεσμα να προσκληθεί να παρουσιάσει το έργο της από τη Βαρκελώνη, στο διεθνές συνέδριο των Ιατρικών Βιβλιοθηκών (ICML), μέχρι την Άγκυρα και το συνέδριο της IFLA στην Ιερουσαλήμ.

- Δεκέμβριος 1999: 1st European Conference of the International Coalition of Library Consortia. Παρουσίαση με του έργου της HEAL-Link Φεβρουάριος 2000: Workshop for Future Pricing Models που οργάνωσε ο Academic Press στην Βαρκελώνη. Παρουσίαση με τίτλο «Presentation of the HEAL-Link consortium and structure of Academic Institutions/demographic information in Greece". Μαΐος 2000: Workshop on Digital Libraries που οργανώθηκε από το Middle East Technical University και το Goethe

Institute της Άγκυρας. Παρουσίαση με τίτλο «Hellenic Academic Libraries Link. Expanding access to electronic information through collaboration»

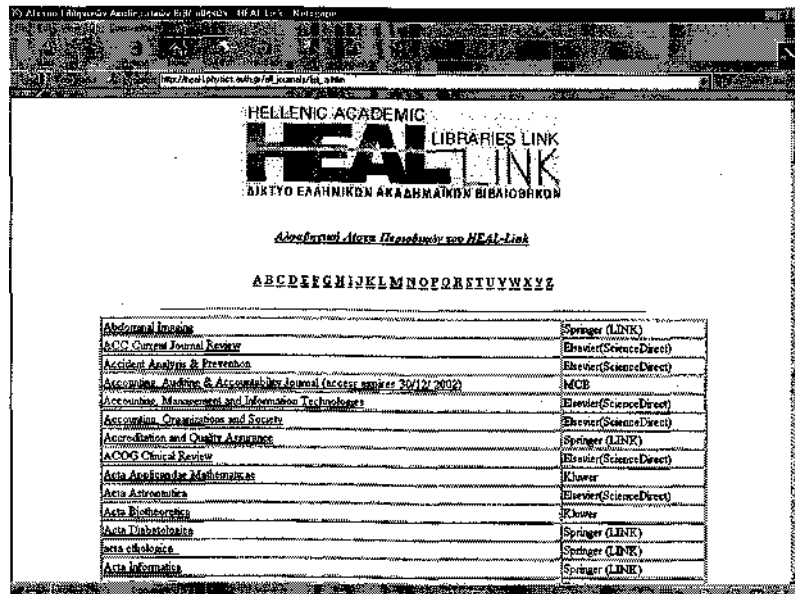
- Ιούνιος 2000: 8th International Conference on Medical Libraries. Παρουσίαση με τίτλο «The Collaboration Experience between Greek Academic Libraries Αύγουστος 2000: Συμμετοχή της Κλωντίνης Δέρβου κατόπιν προσκλήσεως στο ετήσιο συνέδριο της IFLA. Παρουσίαση με τίτλο «Cheaper by the Dozen: Consortia] Journal Licensing».
- Σεπτέμβριος 2000: 14η Infosystem 2000. Στην εκδήλωση: «Η Κοινωνία της Πληροφορίας στην Υπηρεσία της Ακαδημαϊκής Κοινότητας» παρουσίαση με τίτλο: «Το Δίκτυο των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών και οι Ηλεκτρονικές Πηγές Πληροφόρησης: Διευρύνοντας την Πρόσβαση σε Εθνικό επίπεδο»
- Νοέμβριος 2000: 1° Συνέδριο Ιατρικών Βιβλιοθηκών. Παρουσίαση με τίτλο «Η κοινοπραξία των Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών: Η συνεργασία από τη θεωρία στην πράξη» Δεκέμβριος 2000: 2nd European Conference of the Coalition of Libraries Consortia. Παρουσίαση με τίτλο: «HEAL-Link: from Cranfield to Berlin. What's new?»

Πέρι μετά την ολοκλήρωση των συμφωνιών που αναφέρθηκαν παραπάνω η ομάδα υλοποίησης για τα περιοδικά είχε την αφελή εντύπωση ότι τα δύσκολα είχαν περάσει. Όμως τελικά είναι πιο δύσκολο να κρατήσεις στην ζωή κάτι και να το βοηθήσεις να ωριμάσει παρά να το δημιουργήσεις. Το 2000 ήταν μια ιδιαίτερα δύσκολη χρονιά. Ξεκίνησε με αισιοδοξία και με την βεβαιότητα ότι η χρηματοδότηση του Γ ΚΠΣ θα ξεκινήσει τον Σεπτέμβρη του 2000, για να καταλήξει τον ίδιο μήνα σε απελπισία μια και διαφαίνονταν ότι δεν θα μπορούσαν να καλυφθούν ούτε οι τρέχουσες υποχρεώσεις τις κοινοπραξίας. Μετά από περίπου 2 μήνες η ενημέρωση ότι το υπουργείο θα στείλει προ-χρηματοδοτήσεις για να καλύψει τις απαραίτητες ανάγκες ήρθε σαν μια ανάσα ελπίδας.

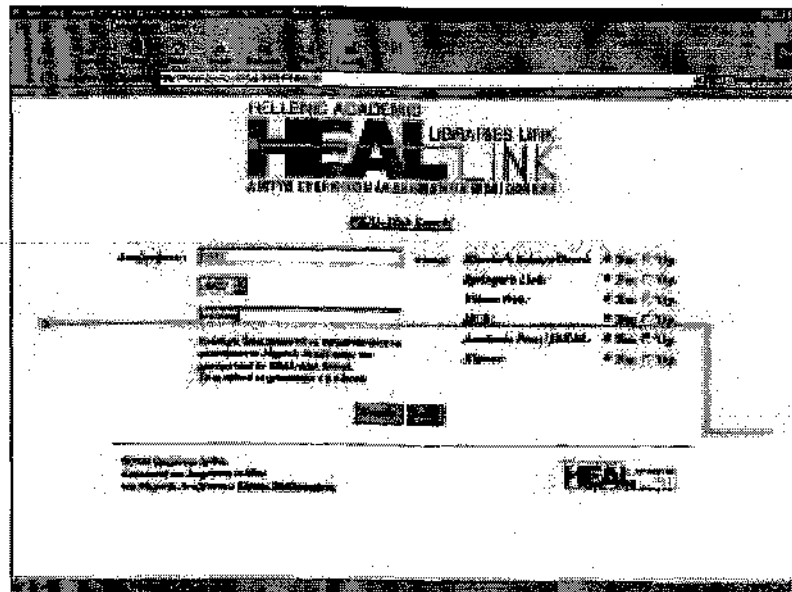
Κατά την διάρκεια του 2000 οι προσπάθειες μας επικεντρώθηκαν σε ένα βασικό στόχο: στην καλύτερη παροχή των προσφερομένων υπηρεσιών. Στόχος μας ήταν η λειτουργική σύγκλιση σε ένα ολοκληρωμένο περιβάλλον (integration) όλων των προσφερομένων υπηρεσιών έτσι ώστε το περιβάλλον εργασίας που προσφέρεται μέσω της ιστοσελίδας του HEAL-Link να είναι εύχρηστο και κατανοητό σε όλους τους χρήστες και όχι μόνο σε όσους γνωρίζουν ποιο συγκεκριμένο εκδότη θέλουν να ψάξουν. Η πρώτη μας ενέργεια ήταν να κάνουμε διαπραγματεύσεις με την εταιρεία SWETS, SWETS BLACK WELL όπως λέγεται τώρα για την SWETSNET Navigator. Η υπηρεσία SWETSNET Navigator παρέχει δυνατότητα «ξεφυλλίσματος» των περιεχομένων των περιοδικών, αναζήτηση με λέξη κλειδί στα περιεχόμενα και τα abstracts, και συνδέσεις με το πλήρες κείμενο. Αυτή η υπηρεσία προσφέρεται για όλους τους εκδότες με τους οποίους έχει συμβάσεις η κοινοπραξία Θεωρήσαμε ότι αυτή ήταν η ταχύτερη και απλούστερη λύση για να πετύχουμε το στόχο μας.

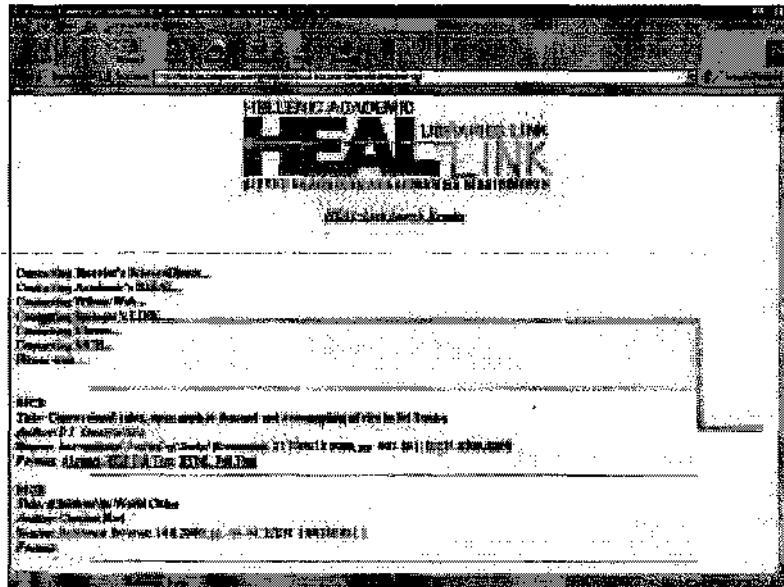
Όμως δεν κατορθώσαμε τελικά εκείνη την χρονική περίοδο να φτάσουμε σε ένα ικανοποιητικό αποτέλεσμα με τις διαπραγματεύσεις, και αποφασίσαμε να προχωρήσουμε μόνοι μας. Κατ' αρχάς η HEAL-Link υπέγραψε συμφωνία με την OCLC για την ECO (Electronic Collections Online). Με αυτή τη συμφωνία εμπλουτίζοντας τις βάσεις δεδομένων στις οποίες έχουμε πρόσβαση μέσω της υπηρεσίας FirstSearch της OCLC με πλήρες κείμενο. Και επιπλέον, παρόλο που σε όλες τις συμβάσεις που υπέγραψε η κοινοπραξία επ' αόριστο πρόσβαση (perpetual access) είναι κατοχυρωμένη, με την ECO έχουμε μια ακόμη δικλείδα ασφαλείας διαρκούς πρόσβασης. Αλλά αυτό δεν ήταν αρκετό, καθώς η ECO δεν περιλαμβάνει τα περιοδικά όλων των εκδοτών με τους οποίους έχουμε συμφωνίες και πιο συγκεκριμένα του Elsevier, που είναι από τους μεγαλύτερους εκδότες με 1129 περιοδικά.

Το πρώτο και ευκολότερο βήμα που μπορούσαμε να κάνουμε ήταν να δημιουργήσουμε ένα αλφαβητικό κατάλογο των προσφερομένων περιοδικών με συνδέσεις στις ενεργείς συνδέσεις στις ιστοσελίδες των αντιστοίχων περιοδικών:

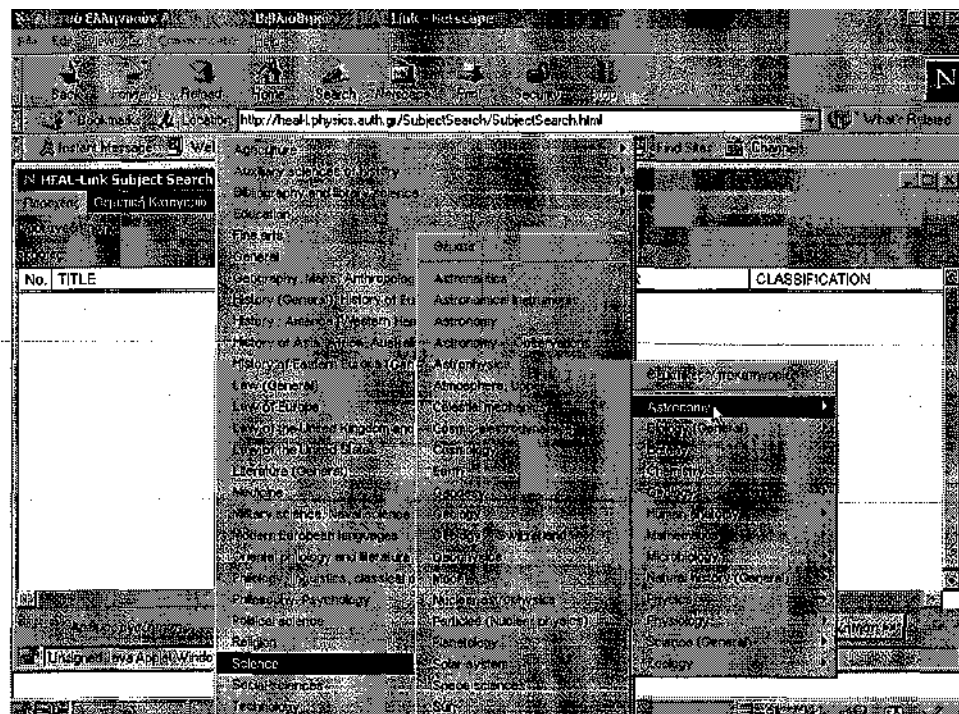

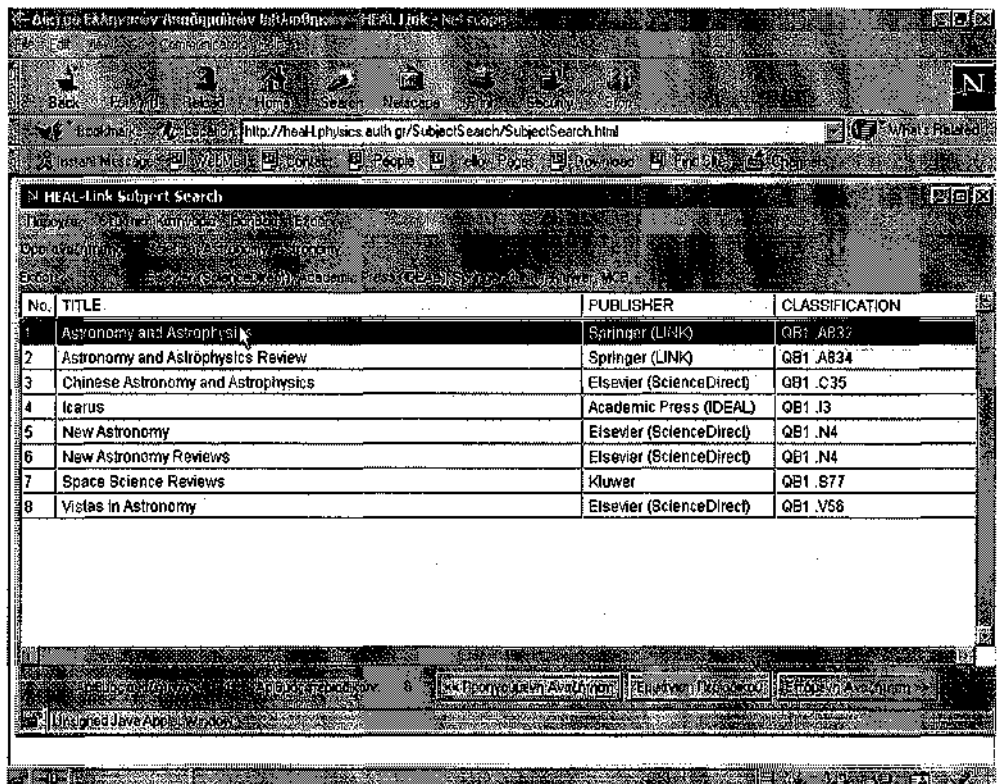
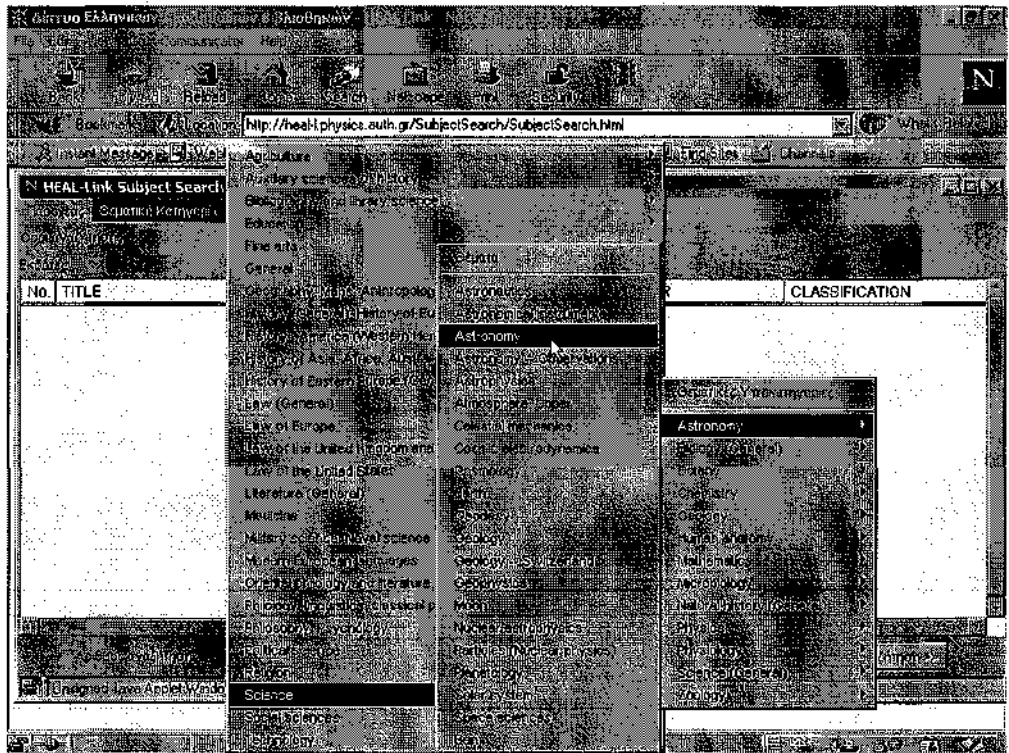
Το επόμενο βήμα ήταν να αναπτύξουμε κάποιου είδους αναζήτηση με λέξη κλειδί. Ο συνάδελφος μου, κ. Βλάσης Χατζησταύρου, system administrator και webmaster της ιστοσελίδας της HEAL-Link, ανέπτυξε μια μηχανή αναζήτησης όπου λέξεις κλειδιά που καταχωρούνται στα αντίστοιχα πεδία, αναζητούνται συγχρόνως στα περιοδικά όλων των εκδοτών. Τα αποτελέσματα είναι ταξινομημένα κατά εκδότη με ενεργείς συνδέσεις στα αντίστοιχα άρθρα.

Οι αντιδράσεις των χρηστών ήταν πολύ θετικές και έτσι αποφασίστηκε να συνεχίσουμε με την ανάπτυξη θεματικής αναζήτησης. Την ταξινόμηση και τις θεματικές επικεφαλίδες για 2700 περιοδικά ανέλαβε η βιβλιοθηκονόμος κ. Πόπη Φλώρου. Η αναζήτηση αυτή αποδείχτηκε περισσότερο χρονοβόρα από ότι εκτιμήθηκε στην αρχή αλλά νομίζουμε ότι τα αποτελέσματα αξίζουν τον κόπο. Στη αναζήτηση αυτή χρησιμοποιήθηκε το CONSER της Library of Congress και ο Συλλογικός Κατάλογος των Περιοδικών της OCLC στον οποίο όλοι έχουμε πρόσβαση μέσω της FirstSearch. Η νέα αυτή θεματική αναζήτηση στόχο έχει να εξυπηρετήσει τους χρήστες που χρειάζονται βοήθεια στον εντοπισμό περιοδικών που αφορούν στα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα, και αισθάνονται χαμένοι μέσα σε μερικές χιλιάδες τίτλων, ή που δεν είναι σίγουροι ποιες είναι οι σωστές λέξεις-κλειδιά για την αναζήτηση τους. Ο system administrator της HEAL-Link ανέπτυξε μια δενδροειδή αναζήτηση που καθοδηγεί τον χρήστη από την γενική θεματική κατηγορία στην ειδικότερη θεματική επικεφαλίδα. Αυτή η αναζήτηση είναι πολύ πρόσφατη και ακόμη δοκιμάζεται. Η ανάπτυξη της πήρε αρκετό χρόνο και προσπάθεια αλλά πιστεύουμε ότι έτσι προχωρήσαμε ακόμη περισσότερο στον στόχο της λειτουργικής σύγκλισης σε ένα ολοκληρωμένο περιβάλλον των προσφερομένων υπηρεσιών.

No.	TITLE	PUBLISHER	CLASSIFICATION
1	Astrophysics and Astrophysics	Springer (LINK)	QB1_A632
2	Astronomy and Astrophysics Review	Springer (LINK)	QB1_A834
3	Chinese Astronomy and Astrophysics	Elsevier (ScienceDirect)	QB1_C35
4	Icarus	Academic Press (IDEAL)	QB1_I3
5	New Astronomy	Elsevier (ScienceDirect)	QB1_N4
6	New Astronomy Reviews	Elsevier (ScienceDirect)	QB1_N4
7	Space Science Reviews	Kluwer	QB1_S77
8	Vistas in Astronomy	Elsevier (ScienceDirect)	QB1_V55

Όσοι οι διαπραγματεύσεις για την SWETSNET Navigator συνεχίστηκαν με ευτυχή κατάληξη αυτή την φορά. Έτσι πλέον οι χρήστες θα έχουν τη δυνατότητα και μέσα από την υπηρεσία SWETSNET Navigator να ψάχνουν ταυτόχρονα σε όλα τα περιοδικά των εκδοτών της κοινοπραξίας (συμπεριλαμβανομένου και του Elsevier). Όμως πολλά ελληνικά πανεπιστήμια διατηρούν ήδη συμβάσεις χρήσης της SWETSNET Navigator για να προσφέρουν τα ηλεκτρονικά περιοδικά του ιδρύματός τους. Προσπαθώντας να απλοποιήσουμε και να ομογενοποιήσουμε αυτή την αναζήτηση για τους χρήστες, έχουμε ξεκινήσει την ανάπτυξη μιας νέας υπηρεσίας για την IP recognition στο σημείο πρόσβασης στη SWETSNET Navigator που παρέχεται μέσω της ιστοσελίδας της HEAL-Link.

Μια νέα εξέλιξη που ανακοινώθηκε στην έκθεση βιβλίου της Φρανκφούρτης το 1999, βελτιώνει ακόμη περισσότερο την λειτουργική σύγκλιση των υπηρεσιών σε ένα ολοκληρωμένο περιβάλλον. Η δημιουργία του CrossRef είναι μια συμφωνία μεταξύ ενός μεγάλου αριθμού εκδοτών να προσφέρουν ενεργείς συνδέσεις από την βιβλιογραφία ενός άρθρου σε άρθρα συνεργαζομένων εκδοτών. Μπορείτε ήδη να το παρατηρήσετε π.χ. στο ScienceDirect του Elsevier.

References

Chancy, R.T., Grossman, A.W., Wolf, M.J., James, P.E., Rudy, D.J., Bhatwala, Y.N., Sendor, B.J., Lee, S.W. and Muhleman, D.O., 1996. Water vapor saturation at low altitudes around Mars: a key to Mars climate? *Icarus* 122, pp. 36,62. [INSPEC](#) | [CrossRef](#)

Evans, R.F., 1998. The spherical harmonics discrete ordinate method for three-dimensional atmospheric radiative transfer. *J. Atmos. Sci.* 55, pp. 429,446. [Compendex](#) [GEOTitles](#)

Haberle, R.M. and Jakosky, B.M., 1990. Sublimation and transport of water from the north residual polar cap on Mars. *J. Geophys. Res.* 95, pp. 1423,1437. [INSPEC](#)

Houben, H., Haberle, R.M., Young, R.E. and Zent, A.P., 1997. Evolution of the Martian water cycle. *Adv. Space Res.* 19 8, pp. 1233,1236. [Abstract](#) | [Journal Format-PDF \(263 K\)](#)

Ignatyev, N.I., Moroz, V.I., Moshkin, B.B., Ekonomov, A.P., Chigoriev, A.V., Gnediykh, V.I. and Khabatsev, I.V., 1997. Water vapour in the lower atmosphere of Venus: a new analysis of optical spectra measured by entry probes. *Planet. Space. Sci.* 45, pp. 427,438. [Abstract](#) | [Journal Format-PDF \(1104 K\)](#)

Jakosky, B.M., 1985. The seasonal cycle of water on Mars. *Space Sci. Rev.* 41, pp. 131,200. [INSPEC](#)

Jakosky, B.M. and Haberle, R.M., 1992. The seasonal behavior of water on Mars. In: Kieffer, H.H., Jakosky, E.M., Snyder, C.M. and Matthews, M.S., Editors. 1992. *Mars*, The University of Arizona Press, Tucson, Tucson and London.

Kovalitsky, J., 1995. *Modern Astrometry*. Springer, Berlin, Heidelberg.

Martignoni, W.J., Sablotny, R.M., Keller, H.U., Thomas, N., Tibb, D.V. and Smith, P.H., 1999. Optical properties of the Martian aerosols as derived from imager for Mars Pathfinder midday sky brightness data. *J. Geophys. Res.* 104 E4, pp. 9009,9017. [Abstract](#)

Michelangeli, D.V., Toon, O.B., Haberle, R.M. and Pollack, J.B., 1993. Numerical simulations of the formation and evolution of water ice clouds in the Martian atmosphere. *Icarus* 100, pp. 261,285. [INSPEC](#) | [CrossRef](#)

Internet Explorer
http://www.elsevier.com/locate/0019-1036/1996.0108

Pay-Per-View Access To Journal Articles

ICARUS
Vol. 122, No. 1, July 1996
ISSN 0019-1036

SELECT:

[Table of Contents](#) • [Article/PDF](#) • [Cited by](#)

Water Vapor Saturation at Low Altitudes around Mars Aphelion: A Key to Mars Climate?
pp. 36-52 (doi:10.1006/icar.1996.0108)

R. F. Clancy¹, A. W. Grossman¹, M. J. Wolff², P. B. James³, D. J. Rudy⁴, Y. N. Billwala⁵, B. J. Sandor⁶, S. W. Lee⁷, D. O. Muhleman^{††}

[IDEAL Related Articles](#)

¹Space Science Institute, Suite 204, 1234 Innovation Drive, Boulder, Colorado, 80303, E-mail: rclancy@ssisdis.colorado.edu
²University of Maryland, Astronomy Program, College Park, Maryland, 20742
³Space Science Institute, Suite 204, 1234 Innovation Drive, Boulder, Colorado, 80303
⁴University of Toledo, Physics and Astronomy Department, Toledo, Ohio, 43609
⁵The Aerospace Corporation, M4-902, P.O. Box 92957, Los Angeles, California, 90009
⁶University of Colorado, Campus Box 389, Boulder, Colorado, 80309
⁷University of Colorado, Campus Box 392, Boulder, Colorado, 80309
^{††}California Institute of Technology, Division of Geological and Planetary Sciences, Pasadena, California, 91125

(Received Received July 11, 1995; received in revised form revised October 27 1995)

Abstract

The combined analysis of microwave temperature and water profiling of the Mars atmosphere indicates that low- to mid-latitude water vapor saturation typically

Τι ακριβώς σημαίνουν τα παραπάνω για τους χρήστες των 32 ΑΕΙ και ΤΕΙ στις χώρες μας; Σημαίνει ότι καθένας από αυτούς τους χρήστες έχει πρόσβαση σε 3800 ηλεκτρονικά περιοδικά πλήρους κειμένου μερικών από τους πιο μεγάλους και ακριβούς διεθνείς εκδοτικούς οίκους. Αν σκεφτεί κανείς ότι το Αριστοτέλειο και το Καποδιστριακό τα δύο πιο μεγάλα ιδρύματα της χώρας ποτέ δεν είχαν περισσότερα από 3.000 περιοδικά στη συλλογή τους, καταλαβαίνει κανείς τι σημαίνει αυτό για τα μικρότερα ιδρύματα της χώρας, των οποίων οι συλλογές δεν ξεπερνούσαν ποτέ τις μερικές δεκάδες.

Στο εσωτερικό η επιτυχία του έργου της κοινοπραξίας αποδεικνύεται όχι μόνο από την χρήση των υπηρεσιών αλλά και από το γεγονός ότι τα 18 ερευνητικά κέντρα της χώρας που λειτουργούν υπό την αιγίδα της ΓΓΕΤ, το ΙΤΥ το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και το Πανεπιστήμιο Κύπρου έκαναν αίτηση και συμπεριλαμβάνονται στα μέλη του HEAL-Link με ίδια χρηματοδότηση.

Παρόλα αυτά, υπάρχει ακόμη ένας μεγάλος αριθμός χρηστών στα ιδρύματα μας που δεν γνωρίζει τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Στο χέρι όλων μας είναι να προωθήσουμε αυτές τις υπηρεσίες. Με αυτό τον τρόπο αναβαθμίζουμε και τον ρόλο της βιβλιοθήκης μέσα στο ίδρυμα μας, αποδεικνύοντας ότι συμμετέχουμε ενεργά στις εξελίξεις και δεν τις παρακολουθούμε από μακριά. Τα περισσότερα ιδρύματα στην ιστοσελίδα τους απλά κάνουν link στην ιστοσελίδα της HEAL-Link χωρίς να εξηγούν τι είναι. Επίσης προσθέτουν τα περιοδικά της HEAL-Link στην λίστα των ηλεκτρονικών περιοδικών τους χωρίς να αναφέρουν την πηγή Έτσι τα μέλη ΔΕΠ μένουν με την εντύπωση ότι όλα αυτά τα περιοδικά είναι συνδρομές του πανεπιστημίου τους και το, κυριότερο, δεν συνειδητοποιούν την φτώχεια των τοπικών συλλογών μας και τα οικονομικά προβλήματα της κάθε βιβλιοθήκης χωριστά. Όλοι μας πρέπει να ενημερώσουμε τους χρήστες μας για τις δυνατότητες που δίνει η συνεργασία μεταξύ των βιβλιοθηκών μας, γιατί αυτοί θα είναι μετά το τέλος και του Γ' ΚΠΣ ο πόλος πίεσης προς τις πρυτανείες και το ΥΠΕΠΘ για την συνέχιση της χρηματοδότησης.

Η διαπραγματευτική δύναμη της κοινοπραξίας στηρίζεται στις έντυπες συνδρομές των περιοδικών των ιδρυμάτων μελών της. Ο αριθμός των συνδρομών αυτών βρίσκεται ήδη σε οριακό σημείο και περαιτέρω περικοπή θα ελαττώσει σημαντικά της διαπραγματευτική μας δύναμη για συμφέρουσες συμφωνίες. Θα θέλαμε επίσης να επισημάνουμε ότι η αντικατάσταση των εντύπων συνδρομών με ηλεκτρονική πρόσβαση (κάτι το οποίο θα γίνει αργά η γρήγορα) δεν σημαίνει με τις παρούσες συνθήκες οικονομία χρημάτων. Το κόστος

των ηλεκτρονικών περιοδικών όταν η βιβλιοθήκη δεν έχει συνδρομή στο έντυπο είναι ίση με του εντύπου ή έχει μια μικρή μόνο έκπτωση 5-10%. Η έκπτωση όμως αυτή χάνεται από το γεγονός ότι ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας που πληρώνουμε στα έντυπα είναι 4% ενώ στα ηλεκτρονικά είναι 18%.

Με την ευκαιρία θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι σύμφωνα με τις συμφωνίες που έχει υπογράψει η κοινοπραξία και τους όρους που αποδέχτηκαν τα ιδρύματα δια των πρυτάνεων, δεν μπορούν να γίνουν περικοπές στα έντυπα των περιοδικών των εκδοτών που έχουμε συμφωνίες μέχρι το 2002. Μπορούν μόνο να γίνουν αντικαταστάσεις τίτλων, αλλά τα ποσά ανά εκδότη πρέπει να μείνουν τα ίδια.

Παρόλο που στόχος μας δεν είναι να κλείσουμε συμφωνίες με όλους τους εκδότες θεωρούμε απαραίτητο να προχωρήσουμε σε μερικές ακόμη επιλεκτικές συμφωνίες κυρίως με Societies που έχουν λίγα μεν αλλά σπουδαία περιοδικά. Επίσης μιας και στις πρώτες συμφωνίες μας στραφήκαμε σε εκδότες κυρίως περιοδικών θετικών επιστημών και τεχνολογίας καθώς το κόστος αυτών των περιοδικών είναι και το υψηλότερο, στη συνέχεια κρίνεται σκόπιμο να στραφούμε σε εκδότες ιατρικών και ανθρωπιστικών περιοδικών. Στο σημείο αυτό θα θέλαμε επίσης να αναφέρουμε ότι ήδη και αρκετά νοσοκομεία έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον να συμπεριληφθούν στην κοινοπραξία.

Έκτος από τα ηλεκτρονικά περιοδικά και τα ηλεκτρονικά βιβλία έχουν ραγδαία ανάπτυξη και εξάπλωση ειδικά στα αμερικάνικα πανεπιστήμια. Εφόσον υπάρξει χρηματοδότηση καλόν θα ήταν να αποκτήσουμε εμπειρία και σε αυτόν το τομέα.

Στην παρούσα της μορφή η ιστοσελίδα του HEAL-Link παρέχει πρόσβαση σε ηλεκτρονικά περιοδικά που αποκτήσαμε μετά από συμφωνίες με τους εκδότες τους. Υπάρχει όμως ένα μεγάλος πλούτος υλικού ελεύθερου στο διαδίκτυο, που όμως είναι πολύ δύσκολο να αξιολογηθεί από τους χρήστες. Η δημιουργία ενός portal, μιας διόδου, για τις 3 βαθμίδες της εκπαίδευσης η οποία θεματικά θα δίνει πρόσβαση σε πηγές που θα έχουν ήδη αξιολογηθεί από το κατάλληλο προσωπικό είναι ακόμη ένας στόχος της κοινοπραξίας. Έτσι θα αξιοποιηθεί υλικό που υπάρχει στον διαδίκτυο αλλά μένει ανεκμετάλλευτο επειδή είναι δύσκολο να το εντοπίσει κανείς.

Ένα παράδειγμα που αποδεικνύει ακόμη μια φορά ότι όσον αφορά τη HEAL-Link και τα ηλεκτρονικά περιοδικά, η Ελλάδα δεν μένει στο περιθώριο αλλά συμμετέχει ενεργά στην καρδιά των εξελίξεων είναι ένα άρθρο που πρόσφατα εστάλη με e-mail και αναφέρεται στην κατάσταση των βιβλιοθηκών στον Καναδά (Schofield, J. The fight for knowledge. Maclean's 113 (49) pp. 58-62, 2000). Σύμφωνα με την Canadian Association of Research Libraries που περιλαμβάνει 27 από τα μεγαλύτερα πανεπιστήμια της χώρας, τα μέλη της έχουν αυξήσει τον προϋπολογισμό τους για αγορές περιοδικών κατά 73% κατά τα τελευταία δεκαετία. Την ίδια όμως στιγμή οι τεράστιες αυξήσεις στις τιμές των συνδρομών των περιοδικών μείωσε την αγοραστική τους ικανότητα κατά 50%. Έτσι οι βιβλιοθήκες της CARL αναγκάστηκαν να ακυρώσουν χιλιάδες συνδρομές κόστους μεγαλύτερου από \$25 εκ. από το 1995 όταν το συνολικό κόστος των συνδρομών τους είναι \$94.2 εκ το χρόνο. Το πρόβλημα αυτό, σύμφωνα με τον συγγραφέα του άρθρου χτυπάει στην καρδιά τις δυνατότητες του Καναδά να αναπτυχθεί στην κοινωνία της πληροφόρησης. Όπως λέει ένας ερευνητής «Knowledge is power, and if we want to survive and prosper, we need knowledge. You can't really excell at the front line without excellent libraries». Για να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα 64 πανεπιστήμια έφτιαξαν μια συμμαχία και πήραν χρηματοδότηση για ένα εθνικό Project για National Site Licensing. Το project αυτό ελπίζουν να ξεκινήσει μέσα στον καινούργιο χρόνο..

Με ικανοποίηση μπορούμε να πούμε ότι όσο αναφορά στον Καναδά και σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες παρακολουθούμε τις εξελίξεις έγκαιρα και δίνουμε στους χρήστες μας τα όπλα που χρειάζονται για να ανταγωνιστούν ισάξια όσον αφορά την πληροφόρηση τους συναδέλφους τους στο εξωτερικό.